

Универзитет у Нишу

Филозофски факултет

Наставно научно већу

На основу Одлуке о именовању рецензента за давање стручне оцене, бр: 267/1-8-1-01
прилажем рецензију рукописа уџбеника СОЦИЈАЛНИ РАД У ШКОЛИ, аутора проф. др
Наталије Јовановић.

РЕЦЕНЗИЈА

рукописа уџбеника

Социјални рад у школи

Рукопис уџбеника *Социјални рад у школи* проф. др Наталије Јовановић написан је на 143
странице и организован у четири поглавља која се баве релевантним питањима социјалног
рада у школи. Представљени су различити теоријски модели и парадигме на које се
ослања организација рада социјалног радника. Такође у књизи се говори о потреби за
социјалним радом у школи, о друштвеним околностима у којима се повећавају потребе за
пружањем услуга социјалних радника и нуде решења која произлазе из праксе која је
потрепљена богатом библиографском грађом.

У првом поглављу приказани су теоријски модели социјалног рада. Однос теорије и
праксе, који се у социјалном раду стално допуњавају, представљен је бројним примерима
креативних модела који су били тестирани у пракси и који отварају нове могућности
њихове примене. Теорије социјалног рада ослањају се на вредности унутар сваке културе
и обликују праксу социјалне заштите. У књизи се дају основе утицаја религијских учења
које наглашавају однос према другоме и заједници што чини подстицај за организовање
адекватне социјалне заштите у свим друштвима али и разлике унутар њих. Рад социјалног
радника у школи анализиран је у различитим друштвеним системима.

Историјат социјалног рада у школи обухвата приказ развоја радног места социјалног
радника у свету у једном ширем контексту, да би се посебна пажња посветила ситуацији у
Србији, што читаоцу омогућава да стекне ширу слику развоја социјалног рада у школи
који се развија према потребама сваког конкретног друштва у одређеном временском
периоду који носи своје изазове.

У другом поглављу говори се о школском социјалном раду као професији социјалног
рада. Образовни систем носи изванредне могућности за препознавање друштвених и
индивидуалних проблема и за њихово адекватно решавање. Почевши од предшколског

периода, преко основне школе до периода адолесценције, приказане су различите потребе и стратегије рада социјалних радника који имају подржавајућу, развојну, превентивну и терапијску сврху.

Треће поглавље посвећено је поремећајима у понашању ученика. Процес социјализације представљен је у свом афирмативном и развојном потенцијалу са могућим неуспесима. И управо су ти неуспеси изазов на који се покушава деловати различитим стратегијама посебно када је насиље у школи присутно. Уџбеник веома детаљно и таксативно наводи све облике и врсте насиља које се у школи могу појавити и у самој школи препознати и зауставити. Будући да школа, посебно основна школа која носи могућност обавезности, посредује између прошлости и будућности, али и породице и ширег друштва, њене могућности за едукацију и реедукацију су неизмерно веће него што су искоришћене. Зато је ова књига значајна јер нуди modele и примере практичног рада социјалног радника у школи који се односи и на превенцију и на едукацију.

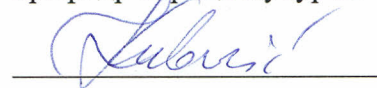
У четвртном поглављу преиспитују се изазови и тешкоће социјалног рада у школи. Развој непожељних образаца понашања тешко је предвидети и спречити. Нови изазови захтевају решења за која је тешко унапред се припремити, посебно ако не постоји подршка шире друштвене заједнице. Као факторе ризика за друштво издвојени су економска социјална нестабилност, породичне прилике, школски амбијент и квалитет односа у заједници, прихваћеност насилних образаца понашања, дискриминације, националних, верских и других предрасуда, доминантни обрасци понашања, одсуство квалитетних садржаја у коришћењу слободног времена. Посао социјалног радника јесте мобилисање свих расположивих ресурса за помоћ и подршку ученицима који имају неки проблем, од учитеља и наставника, школског особља, до породице, сродника и локалне заједнице. Помоћ у оснаживању појединца и његових значајних других да заједнички реше проблеме на које наилазе.

Имајући у виду потребу за оваквим уџбеником, добро постављене теоријске основе као и практични значај овог уџбеника, задовољство ми је да предложим Филозофском факултету Универзитета у Нишу да рукопис уџбеника *Социјални рад у школи* аутора проф. др Наталије Јовановић, прихвати за објављивање.

У Новом Саду,

17. 10. 2017.

проф. др Зорица Кубурић

Универзитет у Новом Саду

Филозофски факултет